

ЗАПИСЬ БЕСЕДЫ НАРОДНОГО КОМИССАРА ИНОСТРАННЫХ ДЕЛ СССР В. М. МОЛОТОВА С ПОСЛАННИКОМ ФИНЛЯНДИИ В СССР А. С. ИРИЕ- КОСКИНЕНОМ

7 октября 1939 г.

Секретно

Народный комиссар заявляет, что ему непонятно, почему до сего времени нет ответа финляндского правительства на вопрос Советского правительства, поставленный в беседе с посланником 5 октября.

Посланник отвечает, что ему телеграфировали, что телеграмма из Гельсингфорса с ответом на советский запрос будет послана сегодня днем, но она еще в Москву не прибыла. Оправдывая замедление с ответом, посланник ссылается на необходимость шифровать и дешифровать телеграммы, переводить их с финского на французский язык и т. д., это якобы вызывает большую трату времени.

Тов. Молотов говорит, что дело касается улучшения политических, а затем и экономических отношений между СССР и Финляндией. Поэтому весьма удивительно, что финляндское правительство медлит с ответом. Может быть, оно не хочет отвечать на наш вопрос?

С Латвией подобный вопрос о встрече был обусловлен в течение одного вечера. Народный комиссар напоминает посланнику, что в беседе 5 октября он просил последнего дать ответ в тот же вечер или на следующий день утром.

На это посланник отвечает, что он якобы понял так, что народный комиссар просил его ответить седьмого, т. е. сегодня.

Народный комиссар категорически опровергает это заявление посланника и повторяет, что он просил дать ответ пятого вечером или шестого утром. Если бы были обычные условия, то не нужно было бы и спешить с этим вопросом. Но в настоящее время идет война, в которой участвуют крупнейшие державы Европы — Англия, Франция и Германия. Это не обычное время, и нужно спешить с вопросом улучшения отношений между странами. Замедление с ответом вынуждает нас к специальному отношению к позиции финляндского правительства.

Заканчивая беседу, народный комиссар говорит посланнику, что он ожидает сегодня же получить ответ на вопрос Советского правительства.

Беседу записал Б. Подцероб

АВП РФ, ф. 06, оп. 1, п. 1, д. 3, л. 91—92

Источник: Министерство Иностранных Дел Российской Федерации. Документы внешней политики. 1939. ХХII:2. № 666. Москва: Междунар. отношения, 1992.

RECORD OF THE CONVERSATION OF THE PEOPLE'S COMMISSAR OF FOREIGN AFFAIRS OF THE USSR V. M. MOLOTOV WITH THE ENVOY OF FINLAND IN THE USSR OF A. S. YRJÖ-KOSKINEN

October 7, 1939

Secret

The People's Commissar declares that he does not understand why there has been no answer from the Finnish government to the question of the Soviet government raised in the conversation with the envoy on October 5 to this moment.

The envoy replies that he was cabled that a telegram from Helsingfors [Helsinki] with a response to the Soviet inquiry will be sent this afternoon, but it has not yet arrived in Moscow. Justifying the delay with the response, the envoy refers to the need to cipher and decode the telegrams, translate them from Finnish into French, etc., which causes allegedly a big loss of time.

Comrade Molotov says that the matter concerns improvement of political and then economic relations between the USSR and Finland. It is therefore very surprising that the Finnish government is hesitant to respond. Maybe it doesn't want to answer our question?

With Latvia, a similar question about a meeting was organized within one evening. The People's Commissar reminds the envoy that in a conversation on October 5, he asked the latter one to give an answer in the same evening or in the next morning.

To this the envoy replies that he allegedly understood that the people's commissar asked him to answer on the seventh, that is, today.

The People's Commissar categorically rejects this statement by the envoy and reiterates that he asked for an answer on the 5th in the evening or the 6th in the morning. If there were ordinary conditions, then there would be no need to hurry with this question. But at present there is a war in which the largest powers of Europe - England, France and Germany - are participating. This is not an ordinary time, and we need to rush to improve relations between countries. The delay in response forces us to take a special attitude towards the position of the Finnish government.

Concluding the conversation the People's Commissar said to the envoy that he expects to receive an answer to the question of the Soviet government today.

The conversation was written down by B. Podtserob

TALLENNE SNTL:N ULKOASIAIN KANSANKOMISSAARIN V. M. MOLOTOVIN KESKUSTELUSTA SUOMEN NL:N LÄHETTILÄÄN A. S. YRJÖ- KOSKISEN KANSSA

7. lokakuuta 1939

Salainen

Kansankomissaari ilmoittaa, että hän ei ymmärrä, miksi Suomen hallitukselta ei ole tähän mennessä tullut mitään vastausta neuvostohallituksen 5. lokakuuta lähettilään kanssa käydystä keskustelussa esille nostamaan kysymykseen.

Lähettiläs vastasi, että hänen sähkötettiin, että sähkösanoma Helsingistä, jossa on vastaus Neuvostoliiton kysymykseen tullaan lähetämään tämän iltapäivällä, mutta se ei ole vielä saapunut Moskovaan. Perustellen vastauksen viivästymistä lähettiläs viittaa tarpeeseen sifferoida ja purkaa sähkeet, kääntää ne suomesta ranskaksi, jne mikä muka aiheuttaa suuren menetyksen.

Toveri Molotov sanoo, että asia koskee poliittisten ja maitten taloudellisten suhteiden parantamista SNTL:n ja Suomen välillä. Siksi on hämmästyttävää, että Suomen hallitus epäröi vastata. Ehkä se ei halua vastata kysymykseemme?

Latviassa samanlainen kysymys kokouksesta järjestyi yhdessä illassa. Kansankomissaari muistutti lähettilästä, että lokakuun 5:nnen päivän keskustelussa hän pyysi tästä antamaan vastauksen samana iltana tai seuraavana aamuna.

Tähän lähettiläs vastasi, että hän muka ymmärsi, että kansankomissaari pyysi häntä antamaan vastauksen 7:ntenä, siis täänään.

Kansankomissaari torjui mutta mutkitta lähettilään lausuman ja toisti, että hän pyysi vastausta 5:nnen päivän iltana tai 6:nnen päivän aamuna. Jos nyt vallitsisi normaaliolot, ei olisi tarvetta kiirehtiä tämän kysymyksen ratkaisua,. Mutta tällä hetkellä on sota, johon Euroopan suurimmat vallat – Englanti, Ranska ja Saksa – ottavat osaa. Nyt ei ole tavanmukainen aika ja meidän tulee kiirehtiä suhteiden parantamista maiden välillä. Vastauksen viivästyminen pakottaa meidät ottamaan erityisen asenteen Suomen hallituksen asemaa kohtaan.

Päättääseen keskustelun kansankomissaari sanoi lähettilälle, että hän odottaa saavansa vastauksen neuvostohallituksen kysymykseen täänään.

Keskustelun merkitsi muistiin B. Podtserob

АВП РФ, ф. 06, оп. 1, п. 1, д. 3, л. 91—92

Lähde: Venäjän Federaation Ulkoasiainministeriö. Ulkopoliikan asiakirjat. 1939. XXII:2. Nr 666. Moskova: Mezhdunar. otnoshenija, 1992.